

Hlavný kontrolór Mesta Banská Bystrica

S P R Á V A HLAVNÉHO KONTROLÓRA O VÝSLEDKU NÁSLEDNEJ FINANČNEJ KONTROLY č. 1/2015

(v zmysle § 18f, bod (1), písmeno d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov).

Na základe poverenia č. 1/2015 zo dňa 6. februára 2015 na vykonanie následnej finančnej kontroly vykonali zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica v čase od 9. februára 2015 následnú finančnú kontrolu **dozriavania VZN č. 18/2011 o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva v príslušných organizačných útvaroch MsÚ Banská Bystrica za roky 2013 a 2014.**

Kontrola bola vykonaná v súlade s ust. § 18d a ust. § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na I. polrok 2015, ktorý bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva č. 14/2015 zo dňa 27. januára 2015.

Predmetom kontroly bolo zistiť, či pracovníci jednotlivých oddelení MsÚ dozriavali všeobecne záväzné nariadenie o zaujatí verejného priestranstva a či pracovníci pri hospodárení s verejnými prostriedkami dozriavali princípy efektívnosti, účelnosti. Zároveň bolo predmetom kontroly preveriť, či postupy pri vyrubovaní daní za užívanie verejného priestranstva boli v súlade s platnou legislatívou a vnútornými predpismi.

Kontrola bola vykonaná na základe predložených prvopisov dokladov a písomných dokumentov z nasledovných oddelení:

- **oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev**
 - originály rozhodnutí o vyrubení dane v rokoch 2013 a 2014
 - doklad označený ako zoznamy osôb a ich pohybov pri poplatkoch za jednotlivé roky
 - plnenie rozpočtu v rokoch 2014 (daň za rok 2013) a 2015 (daň za rok 2014)
- **oddelenie údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí**
 - rozpočet mesta na rok 2013 a 2014 a vyhodnotenie plnenia rozpočtu k dani za užívanie verejného priestranstva – trvalé parkovanie vozidla
 - zoznam daňovníkov a ich úhrady dane v elektronickej podobe
 - spisy zoradené podľa abecedného zoznamu
 - doklady o úhrade dane – pokladničné zoznamy a výpisu z BÚ za roky 2013 a 2014
 - zoznam nájomných zmlúv
- **oddelenie obchodu a služieb podnikateľom**
 - rozpočet oddelenia obchodu a služieb podnikateľom
 - prehľad vydaných rozhodnutí k dani za užívanie verejného priestranstva s údajmi o dátume úhrad
 - žiadosti, resp. formuláre pre proces zdanenia užívania verejného priestranstva
 - doklady o vyrubení dane za užívanie verejného priestranstva

Mesto Banská Bystrica v súlade s ustanoveniami § 6, § 4, ods. 3, písm. c zákona č. 369/1999 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a ustanoveniami § 30 až 36 zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov vydalo **Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Banská Bystrica č. 18/2011 o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva.**

V súlade s týmto všeobecne záväzným uznesením Mesto Banská Bystrica ako správca dane s účinnosťou od 1. januára 2012 vyberalo miestnu daň za užívanie verejného priestranstva prostredníctvom príslušných organizačných útvarov Mestského úradu v Banskej Bystrici:

- oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev
- oddelenie údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí
- oddelenie obchodu a služieb podnikateľom.

Toto všeobecne záväzné nariadenie určuje základ dane, sadzbu dane, podmienky vyberania dane, spôsob preukazovania vzniku a zániku daňovej povinnosti, podrobnosti a náležitosti oznamovacej povinnosti, prípadné oslobodenie, zníženie dane a podmienky na uplatnenie oslobodenia a zníženia dane, spôsob vyberania dane, lehoty a spôsob odvodu dane.

S účinnosťou od 9. marca 2014 boli uznesením č. 1336/2014 schválené Mestským zastupiteľstvom v Banskej Bystrici **Zásady zriaďovania a prevádzkovania sezónnych vonkajších obslužných zariadení, (ďalej SVOZ),** na základe ktorých bolo vyberanie dane za zaujatie verejného priestranstva zmenené na **nájomnú zmluvu v pamiatkovej rezervácii Banská Bystrica a v jej ochrannom pásme v období od 1. apríla do 31. októbra kalendárneho roka,** uzatvorenej medzi Mestom Banská Bystrica a prevádzkovateľom stálej prevádzky. Z uvedeného dôvodu bol plán oddelenia obchodu a služieb pre rok 2014 v položke dane za užívanie verejného priestranstva znížený zo 60 000,- Eur v roku 2013 na 2 500,- Eur v roku 2014.

Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev

V roku 2013 bolo oddelením odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev vydaných 35 rozhodnutí miestnej dane za užívanie verejného priestranstva, z toho pre právnické osoby 27 a pre fyzické osoby 8, v celkovej hodnote 9 981,50 Eur. Podľa predložených dokladov bolo uhradené k 28. februáru 2015 31 rozhodnutí v hodnote 7 683,50 Eur, neuhradené boli 4 rozhodnutia v hodnote **2 292,- Eur.**

V roku 2014 bolo oddelením odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev vydaných 18 rozhodnutí miestnej dane za užívanie verejného priestranstva, z toho pre právnické osoby 10 a pre fyzické osoby 8, v celkovej hodnote 2 740,90 Eur. Podľa predložených dokladov bolo uhradené k 28. februáru 2015 14 rozhodnutí v hodnote 932,50 Eur, neuhradené boli 4 rozhodnutia v hodnote **1 680,90 Eur, spolu za obidva roky v čiastke 3 972,90 Eur.**

Spôsob vyberania dane určuje § 8 VZN č. 18/2011 o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva, podľa ktorého je vyrubená daň splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, pričom daňová povinnosť vzniká podľa § 6 dňom začatia osobitného užívania verejného priestranstva a zaniká dňom skončenia osobitného užívania verejného priestranstva.

Kontrolné zistenie č. 1

V roku 2013 bolo predložené správcovi dane celkom 34 žiadostí v čase od 03. marca 2013 do 28. novembra 2013. **Daň bola vyrubená jednotne až 30. decembra 2013.**

V roku 2014 bolo predložených správcovi dane celkom 18 žiadostí v čase od 23. januára 2014 do 7. októbra 2014. **Daň bola vyrubená jednotne až 31. decembra 2014.**

Podľa zákona č. 563/2009 Z.z. daňový poriadok, § 65 od.1 má orgán príslušný na rozhodnutie rozhodnúť **bezodkladne, najneskôr však do 8 dní** odo dňa začatia konania na základe

dokladov predložených daňovým subjektom, inak rozhodne do 30 dní odo dňa začatia konania. Kontrolovaný subjekt vydal rozhodnutia o vyrúbení dane po zákonnej lehote, čím bol porušený uvedený zákon.

Kontrolné zistenie č. 2

Vyrubená daň v zmysle § 8 VZN č. 18/2011 je splatná do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia. Kontrolovaný subjekt - oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev, napriek prekročeniu 15 dňovej lehoty na úhradu, nepredložilo relevantné dokumenty poukazujúce na vymáhanie dlhov od dotknutých subjektov, ktoré úhradu v uvedenom termíne neuskutočnili v súlade so smernicou o vymáhaní pohľadávok Mesta Banská Bystrica č. VP 15/2013 čl. 2 ods. 4.

Oddelenie údržby miestnych komunikácií a inžinierskych sietí

VZN Mesta Banská Bystrica č. 18/2011 v § 5 ods. 3 stanovuje za trvalé parkovanie vozidla mimo stráženého parkoviska 3 druhy sadzby dane za užívanie verejného priestranstva:

a) 0,10 Eur za každý aj začatý m² a každý aj začatý deň v prípade vyhradenia parkovacieho miesta na existujúcej parkovacej ploche pre fyzickú osobu

b) 0,15 Eur za každý aj začatý m² a každý aj začatý deň v prípade vyhradenia parkovacieho miesta na existujúcej parkovacej ploche pre fyzickú osobu – podnikateľa a právnickú osobu, alebo fyzickú osobu, ktorá má v užívaní vozidlo fyzickej osoby - podnikateľa alebo právnickej osoby,

c) 0,00 Eur za každý aj začatý m² a každý aj začatý deň v prípade vyhradenia parkovacieho miesta na novovybudovanej parkovacej ploche v zmysle zmluvy o výstavbe parkovacieho miesta počas doby platnosti nájomnej zmluvy. Doba platnosti nájomnej zmluvy bude úmerná výške vložených investícií daňovníka podľa koeficientu: **doba platnosti zmluvy (v rokoch)=vložená investícia/200 Eur.**

Na základe **zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy** medzi budúcim prenajímateľom Mestom Banská Bystrica a budúcim nájomcom parkovacieho miesta, sa nájomca zaviazal uhradiť čiastku 200,- Eur za každý rok, minimálne na obdobie 6 rokov v čiastke 1 200,- Eur. **8 nájomcov** uhradilo na 6 rokov á 1 200,- Eur, **1 nájomca** na 10 rokov v čiastke 2 000,- Eur. Celkom bolo uhradené 11 600,- Eur.

Následne Mesto Banská Bystrica uzatvorilo v zmysle VZN č. 18/2011 § 5 ods. 3c nájomné zmluvy za zaujatie verejného priestranstva - **parkovacej plochy** - v roku 2013 s 9-timi nájomcami, tzn. na základe vlastnej výstavby prenajímateľom a cene nájmu 1,- Eur na celé zmluvné obdobie 6 rokov resp. 10 rokov. Nájomné zmluvy boli zverejnené na web stránke iMesto dňa 28.01.2013 v súlade s § 5a, zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Mesto Banská Bystrica vyrubilo miestnu daň za osobitné užívanie verejného priestranstva – trvalé parkovanie vozidla podľa § 5 ods. 3 písm. a) a b) v roku 2013 v čiastke 306 422,40 Eur a v roku 2014 v čiastke 322 801,50 Eur.

Neuhradené dane za zaujatie verejného priestranstva v roku 2013 boli vymáhané exekučnou cestou a v roku 2014 boli uhradené.

Neuhradená daň za rok 2014 v čiastke 219,- Eur je vymáhaná exekučne a k 31.decembru 2014 uhradená nebola.

Kontrolný orgán náhodným výberom preveril 10-tich žiadateľov o vyhradenie parkovacieho miesta v kontrolovanom období, pričom nezistil porušenie zákonných ustanovení.

Oddelenie obchodu a služieb podnikateľom

V roku 2013 bola Mestom Banská Bystrica ako správcom dane podľa § 4 zákona

č. 563/2009 Z.z. (daňový poriadok) a v súlade s VZN Mesta Banská Bystrica č. 18/2011 o miestnej dani za užívanie verejného priestranstva vyrúbená **daň za letné reštauračné terasy**. Daň je splatná v súlade s príslušným rozhodnutím do 15 dní odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti, resp. podľa určeného splátkového kalendára. V prípade že subjekt, ktorému bolo doručené rozhodnutie o vyrúbení dane, túto do stanoveného termínu neuhradí, má nasledovať postup príslušného pracovníka MsÚ (ďalej **gestora**) v súlade so **Smernicou o vymáhaní pohľadávok č. 15/2013** Mesta Banská Bystrica.

Účelom Smernice č. 15/2013, čl. 1 písm.a) je „zabezpečiť, aby sa minimalizovali neuhradené pohľadávky po lehote splatnosti“ a písm.b) je „zabezpečiť, aby pohľadávky nezanikli bez uhradenia, alebo sa premlčali“.

Kontrolné zistenie č. 3

V roku 2013 neuhradilo svoje záväzky v lehote – vyrúbenú daň za užívanie verejného priestranstva – celkom 33 subjektov v hodnote 23 242, 96 Eur.

Keďže dotknuté subjekty uhradili svoje záväzky až po 1 - 4 mesiacoch po splatnosti, nebol dodržaný čl. 2 ods. 4 Smernice č. 15/2013 o vymáhaní pohľadávok Mesta Banská Bystrica, cit. „V rámci mimosúdneho vymáhania pohľadávky príslušný odbor (oddelenie), ktorý je gestorom zmluvy, alebo rozhodnutia, z ktorých pohľadávka vznikla, v lehote 25 dní po splatnosti príslušnej pohľadávky **písomne vyzve dlžníka na jej zaplatenie**“. Splnenie tohoto ustanovenia nebolo kontrolnému orgánu okrem 1 prípadu predložené.

Tabuľka č. 4

Rok	Plán v rozpošte	Vyrubená daň spolu	Z toho terasy	Z toho zaujatie verej. priestranstva.	Úhrada po lehote	Oslobodenie od dane
2013	60000	54 556,86	2 632,28	51 924,58	21 439,56	42 667,22
2014	2500	6 391,12	3 226,12	3 135,00	4 386,72	33 805,00

Oznamovacia povinnosť

Podľa § 2 ods.3.1 a § 7 ods.1 VZN č. 18/2011 je daňovník povinný **požiadať o osobitné užívanie verejného priestranstva najneskôr 2 týždne pred umiestnením zariadenia**.

Kontrolné zistenie č. 4

Kontrolnou skupinou bolo zistené, že mnohé žiadosti resp. oznámenia o konaní podujatia v roku 2013 aj 2014 neboli podávané v súlade s horeuvedeným ustanovením a niektoré ani na tlačivách v zmysle VZN č.18/2011.

Oslobodenie od platenia dane za osobitné užívanie verejného priestranstva

V súlade s § 9 VZN č. 18/2011 s platnosťou od 01.01. 2012 mohol primátor mesta na základe žiadosti o odpustenie, alebo zníženie dane za užívanie verejného priestranstva čiastočne, alebo úplne oslobodiť daňovníka od platenia dane po dôslednom preskúmaní skutočností uvádzaných v žiadosti.

V roku 2013 primátor oslobodil úplne od platenia dane 40 žiadateľov v celkovej hodnote 42.667,22 Eur.

V roku 2014 primátor oslobodil úplne od platenia dane 32 žiadateľov v celkovej hodnote 33.805,- Eur.

V roku 2014 bolo novelizované VZN č. 18/2011 s platnosťou od 01.03.2014, kde v zmysle § 9 ods. 1 je určený okruh žiadateľov, ktorí sú oslobodení od dane a ods. 3 písm.a) b), kedy môže správca daň daňovníkovi znížiť. Podľa ods. 4 si daňovník uplatňuje nárok na oslobodenie, alebo zníženie dane formou **žiadosti spolu s predložením príslušného formulára**.

Kontrolné zistenie č. 5

V roku 2014 primátor oslobodil úplne od platenia dane za zaujatie verejného priestranstva 32 žiadateľov v celkovej hodnote 33.705,- Eur. Len u 2 žiadateľov bolo splnené predloženie žiadosti o zaujatie verejného priestranstva na požadovanom tlačíve a len u 6 žiadateľov bola splnená podmienka priloženia príslušného formulára na odpustenie/zníženie dane. Kontrolná skupina konštatuje porušenie ustanovení ods. 1 § 7 a ods. 4 § 9 VZN č. 18/2011.

Kontrolné zistenie č. 6

Podmienkou oslobodenia, alebo zníženia dane v zmysle § 9 ods.1 VZN č. 18/2011 je, že v čase podania žiadosti má daňovník vyrovnané všetky záväzky voči Mestu Banská Bystrica. Kontrolnej skupine neboli predložené relevantné podklady o splnení tejto povinnosti.

Záverečné zhodnotenie kontroly

Vykonaná kontrola preukázala, že zo strany Mesta Banská Bystrica – oddelenia PS-OB, PS-UMK a PS-OU je potrebné venovať viacej pozornosti kontrole predkladaných žiadostí a následnej kontroly úhrad vyrúbení dane, aby boli plnené kritéria platného VZN.

Z vykonanej následnej finančnej kontroly kontrolný orgán vypracoval dňa 24. apríla 2015 správu o jej výsledku, s ktorou dňa 6. mája 2015 oboznámil kontrolovaný subjekt, ktorý listom zo dňa 6. mája oznámil, že ku kontrolným zisteniam nemá námietky. Dňa 11. mája 2015 bola správa prerokovaná s primátorom. Z prejednávania správy bola spísaná zápisnica, v ktorej v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení uložil hlavný kontrolór kontrolovanému subjektu prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku do 31. mája 2015 a do 30. júna 2015 predložiť vyhodnotenie plnenia týchto opatrení. Podpisom zápisnice bola následná finančná kontrola ukončená, o jej výsledku je MsZ-u predkladaná táto správa v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Banská Bystrica, 11. mája 2015

Ivan Petrovič
hlavný kontrolór
Mesta Banská Bystrica